

بسمه تعالیٰ

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل
لوله کش و نصب تأسیسات هوارسان

گروه شغلی
تأسیسات

کد ملی آموزش شغل

۷۱۲۷-۰۹-۰۰۳-۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۳/۱/۳۱

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی
کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۰۰۳-۰۹-۷۱۲۷

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشتہ تأسیسات:

- علی موسوی؛

- دبیر شورای برنامه ریزی درسی و مدیر کل دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- سید علی اصغر خوب خصلت؛

- مریب سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و مدرس مرکز آموزشی و تحقیقات صنعتی ایران در زمینه تأسیسات
- عضو هیئت مدیره و عضو کمیسیون فنی و حل اختلاف اتحادیه صنف تولید کنندگان و تعمیرکاران صنایع برودتی و تهویه مطبوع تهران
- دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی متخصصین خدمات تهویه مطبوع
- عضو نظام مهندسی تأسیسات ساختمان

- محمد مختاری نهال؛

- مدیر گروه تأسیسات دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی :

- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور؛ دفتر طرح و برنامه های درسی

- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور؛ اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان یزد

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای
کشور ، شماره ۹۷

تلفن: ۰۹۹۶۵۶۶۰۰ - ۱۱۷ دورنگار: ۰۹۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهریه کنندگان استاندارد آموزش شایستگی «لوله کش و نصاب تأسیسات هوارسان»

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمدعلی صباحی	فوق لیسانس	مکانیک- تبدیل انرژی	- مدیر گروه و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی - مربي طراح و ناظر تأسیسات	۶ سال	تلفن ثابت: ۰۳۵۱-۵۲۵۳۰۰۶ تلفن همراه: ایمیل: MuhammadAli.Sabbaghi@gmail.com آدرس: یزد- ۵۲ متری امام شهر- فلکه یزد باف- مرکز آیت الله خامنه ای (مرکز شماره ۱)
۲	وحیدرضا علیشاھی	لیسانس	مکانیک- حرارت و سیالات	- مربي طراح و ناظر تأسیسات	۱۲ سال	تلفن ثابت: ۰۳۵۱-۵۲۵۳۰۰۶ تلفن همراه: ایمیل: Valishahi@yahoo.com آدرس: یزد- ۵۲ متری امام شهر- فلکه یزد باف- مرکز آیت الله خامنه ای (مرکز شماره ۱)
۳	محمد مختاری نهال	فوق لیسانس	فیزیک- گداخت هسته ای	- مسئول گروه تأسیسات دفتر طرح و برنامه های درسی - مدرس دانشگاه	۱۲ سال	تلفن ثابت: ۰۲۱-۶۶۵۶۹۹۰۰ تلفن همراه: ایمیل: Mokhtarinahal@gmail.com آدرس: تقاطع خوش و نصرت غربی- پلاک ۹۷- ساختمان دوم سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
۴						تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:
۵						تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:
۶						تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حدائق شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفا در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماكت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی بینند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاؤت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفة ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبیان :

حدائق توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حدائق مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (رباضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حدائق هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل :

لوله کش و نصب تأسیسات هوارسان

شرح استاندارد آموزش شغل :

لوله کش و نصب تأسیسات هوارسان، شغلی در شاخه تهویه مطبوع رشته تأسیسات از حوزه صنعت میباشد که از عهده شایستگی های ۱. نقشه خوانی و متره و برآورد هزینه در تأسیسات هوارسان ۲. انجام اتصالات لوله های فولادی (فیتینگی - جوشی - فلنجی) و ۳. پیاده سازی، نصب و راه اندازی تأسیسات مکانیکی و برقی دستگاه هوارسان را احراز برآید. این شغل با مجریان فوندانسیون و تأسیسات سرمایشی و گرمایشی در ارتباط می باشد.

ویژگی های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی

حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامتی کامل جسمی و ذهنی

مهارت های پیش نیاز: ندارد

- گذراندن شایستگی «نقشه خوانی و متره و برآورد هزینه در تأسیسات هوارسان» برای کارآموزان ورودی لیسانس مکانیک (حرارت و سیالات) یا تأسیسات الزامی نیست.

طول دوره آموزش :

طول دوره آموزش ساعت ۲۳۰ :

- زمان آموزش نظری ساعت ۸۲ :

- زمان آموزش عملی ساعت ۱۴۸ :

- زمان کارورزی ساعت ۰ :

- زمان پروژه ساعت ۰ :

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- کتبی:٪ ۲۵

- عملی:٪ ۶۵

- اخلاق حرفه ای:٪ ۱۰

صلاحیت های حرفه ای مرتبیان:

۱. برای آموزش شایستگی «نقشه خوانی و متره و برآورد هزینه در تأسیسات هوارسان»:

- لیسانس مکانیک (حرارت و سیالات) یا تأسیسات یا عمران یا نقشه کشی با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط

- فوق لیسانس مکانیک (تبديل انرژی) یا عمران یا نقشه کشی با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط

- دکترا مکانیک (تبديل انرژی) یا عمران یا نقشه کشی با حداقل ۱ سال سابقه کار مرتبط

۲. برای آموزش شایستگی های « انجام اتصالات لوله های فولادی (فیتینگی - جوشی - فلنجی) و «پیاده سازی، نصب و راه اندازی تأسیسات مکانیکی و برقی دستگاه هوارسان»:

- فوق دیپلم تأسیسات با حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط

- لیسانس مکانیک (حرارت و سیالات) یا تأسیسات با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط

- فوق لیسانس مکانیک (تبديل انرژی) با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط

- دکترا مکانیک (تبديل انرژی) با حداقل ۱ سال سابقه کار مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

- لوله کش و نصب تأسیسات هوارسان ، پس از بررسی نقشه و چیدمان تأسیسات هوارسان و پیگیری اجرای صحیح فوندانسیون توسط عوامل مربوطه، فرآیند لوله کشی و نصب تأسیسات هوارسان را به صورت زیر انجام می دهد:
۱. استقرار، نصب، راه اندازی، تست و کنترل دستگاه هوارسان
  ۲. انجام اتصالات لوله های فولادی از تأسیسات سرمایشی به دستگاه هوارسان
  ۳. انجام اتصالات لوله های فولادی از تأسیسات گرمایشی به دستگاه هوارسان
  ۴. نصب تجهیزات مربوطه به کانال و دریچه های توزیع هوا به همراه اتصال دستگاه هوارسان به کانال
  ۵. در نهایت راه اندازی، تست، کنترل نهایی و بهره برداری از تأسیسات هوارسان
- در انتهای کار، وی آموزش های لازم را به مشتری ارائه داده و برای اخذ تأیید نهایی، در فرمت های مربوطه گزارش ارائه می دهد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

- Plumber and Installer of Air Handling Unit

* مهمنه ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- مبحث ۱۴ مقررات ملی ساختمان
- مبحث ۱۷ مقررات ملی ساختمان
- نشریه ۱۲۸ سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- فهرست بهاء تأسیسات مکانیکی
- لوله کشی گاز خانگی و تجاری
- هندبوک ASHRAE
- هندبوک SMACNA
- کارور تأسیسات سرمایشی و گرمایشی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل^۱ «لوله کش و نصاب تأسیسات هوارسان»

- شایستگی ها^۲

ردیف	عنوان
۱	نقشه خوانی و متره و برآورد هزینه در تأسیسات هوارسان
۲	انجام اتصالات لوله های فولادی (فیتینگی - جوشی - فلنچی)
۳	پیاده سازی، نصب و راه اندازی تأسیسات مکانیکی و برقی دستگاه هوارسان
۴	
۵	
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

¹. Job Standard
². Competencies

استاندارد آموزش شایستگی «نقشه خوانی و متره و برآورد هزینه در تأسیسات هوارسان»

- برگه تحلیل شایستگی

معیارهای عملکرد	عنصر شایستگی
۱-۱- تشخیص و درک نمادها و اختصارات متداول نقشه های تأسیسات سرمایشی و گرمایشی ۱-۲- تشخیص و درک توضیحات متداول نقشه های تأسیسات سرمایشی و گرمایشی	۱- تشخیص علائم اختصاری در تأسیسات سرمایشی و گرمایشی
۱-۳- تعیین جهت ساختمان و موقعیت قرارگیری دستگاه هوارسان ۱-۴- تعیین مشخصه های نقشه و مقیاس	۲- موقعیت یابی و تعیین مشخصه ها در نقشه تأسیسات هوارسان
۱-۵- برآورد نوع و میزان مصالح و اقلام مورد نیاز برای انجام کار برنامه ریزی و تعیین برنامه زمان بندی جهت انجام کار	۳- برآورد مصالح و زمان براساس اطلاعات دریافتی
۱-۶- محاسبه هزینه های مواد مصرفی با استفاده از تجهیزات مناسب ۱-۷- محاسبه هزینه های نهایی و اجرایی و پیش بینی افزایش هزینه	۴- برآورد هزینه اقلام مورد نیاز

استاندارد آموزش شایستگی
- برگه‌ی تحلیل آموزش

				عنوان :
				نقشه خوانی و متره و برآورد هزینه در تأسیسات هوارسان
				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
				دانش :
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				- مبانی نقشه خوانی معماری ○ جهت ساختمان ○ مقیاس نقشه ○ نمادها ○ مخففات موجود در نقشه
تجهیزات:			۱	- علائم اختصاری و نمادهای متداول در نقشه های تأسیسات مکانیکی - واحدهای اندازه گیری (IP و SI)
- رایانه با متعلقات			۲	- مقررات ساختمان و استانداردهای مربوط به تأسیسات هوارسان
- دیتا پرورزکتور با متعلقات			۱	- ابزار و مصالح مورد نیاز در تأسیسات هوارسان
- وايت برد			۳	- الزامات ایمنی و بهداشت حرفه ای مرتبط با تأسیسات هوارسان
- میز نقشه کشی			۱	- الزامات شغلی کار
- جعبه کمک های اولیه			۳	- فهرست بهاء تأسیسات مکانیکی
- کپسول اطفاء حریق			۱	مهارت :
- انواع نقشه های مسکونی و تجاری			۲	- خواندن و تفسیر نقشه های معماری
- انواع نقشه های تأسیسات مکانیکی			۵	- خواندن و تفسیر نقشه های تأسیسات مکانیکی
- کاتالوگ های دستگاه هوارسان			۳	- برآورد مصالح مورد نیاز کار براساس نقشه
- کتاب جداول تأسیسات			۲	- تهییه جدول زمان بندی انجام کار
- فهرست بهاء تأسیسات مکانیکی			۴	- برآورد هزینه های انجام کار
- نرم افزار تدبیر			۱	نگرش :
- نرم افزار اتوکد			۲	- دقیقت در انجام صحیح کار
ابزار:			۱	- داشتن روحیه کار تیمی
- خط کش			۳	- برقراری ارتباط موثر جهت هماهنگی با عوامل دخیل در کار
- اشل			۲	ایمنی و بهداشت :
- ماشین حساب			۵	-
- گونیا			۳	توجهات زیست محیطی :
- متر فلنری			۲	-
- انواع شابلون تأسیساتی			۳	
مواد مصرفی:			۲	
- لوازم التحریر			۲	
- مارچیک وايت برد			۴	

استاندارد آموزش شایستگی «انجام اتصالات لوله های فولادی (فیتینگی - جوشی - فلنچی)»

- برگه تحلیل شایستگی

عنصر شایستگی	معیارهای عملکرد
۱- آماده سازی محیط کار	۱-۱- انتخاب و تهیه لوله های فولادی با توجه به رده بندی سبک، متوسط و سنگین براساس نقشه و کاتالوگ های شرکت سازنده ۱-۲- انتخاب و تهیه شیرآلات و اتصالات براساس نقشه ۱-۳- انتخاب و تهیه تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی با توجه به نوع اتصال (فیتینگی - جوشی - فلنچی) ۱-۴- حصول اطمینان از موقعیت مناسب تکیه گاه ها (سایپورت ها) براساس استاندارد و مقررات
۲- انجام اتصالات لوله های فولادی با رعایت الزامات وصاله های لوله های فولادی	۲-۱- بریدن، برقو زدن و حدیده کاری لوله های فولادی با رعایت الزامات ایمنی و بهداشت حرfe ای ۲-۲- انجام اتصالات لوله های فولادی با روش فیتینگی (دنده ای) و فلنچی با رعایت الزامات ایمنی و بهداشت حرfe ای ۲-۳- انجام اتصالات لوله های فولادی با روش جوشکاری با قوس الکتریکی براساس استانداردهای جوشکاری با رعایت الزامات ایمنی و بهداشت حرfe ای ۲-۴- انجام اتصالات لوله های فولادی با روش جوشکاری اکسی استیلن براساس استاندارد با رعایت الزامات ایمنی و بهداشت حرfe ای
۳- تست و عایق کاری لوله های فولادی	۳-۱- تست فشار شبکه لوله کشی شده براساس استاندارد و مقررات ۳-۲- چربی زدایی و تمیز کاری سطح لوله و زدن ضدزنگ لوله های فولادی ۳-۳- عایق کاری شبکه لوله کشی شده بعد از اتمام کار براساس استاندارد و مقررات
۴- تمیز کردن محوطه کار	۴-۱- تمیز کاری محوطه کار و مرتب کردن وسایل، تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی ۴-۲- تمیز کاری، بررسی، سرویس و نگهداری و انبار کردن تجهیزات و ابزار مطابق با کتابچه های راهنمای و تکنیک های محل کار ۴-۳- دستیابی به اطلاعات و تکمیل اسناد (ضمانت نامه و غیره) مطابق با الزامات محل کار

استاندارد آموزش شایستگی

- برگه‌ی تحلیل آموزش

عنوان :

انجام اتصالات لوله های فولادی (فیتینگی - جوشی - فلنچی)

	زمان آموزش			دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰۰	۷۲	۲۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				تجهیزات: دانش :
- حدیده برقی			۰.۵	- تکیه گاه های لوله های فولادی (فاصل و نوع آن)
- دستگاه جوش برق و متعلقات آن			۱	- لوله های فولادی، سایز و رده بندی و کاربرد آن ها
- انبر جوشکاری برق			۱	- اتصالات و شیرآلات لوله های فولادی
- کپسول استیلن			۰.۵	- ابزار برش و برقو زدن لوله های فولادی
- کپسول اکسیژن			۱	- حدیده و انواع آن و روش کارکرد هر کدام
- رگلاتور استیلن			۰.۵	- انواع فلنچ و نحوه آبیندی آن ها و کلاس کاری فلنچها
- رگلاتور اکسیژن			۱	- مبانی مقدماتی برق
- دستگاه تست پمپ			۰.۵	- انواع ترانسفورماتور (کاهنده ولتاژ- افزاینده ولتاژ) و کاربرد آن ها
- کپسول اطفاء حریق			۲	- انواع دستگاه جوشکاری برق (قوس الکتریکی) و کاربرد آن ها
- رایانه با متعلقات			۲	- ابزار، مواد مصرفی و تجهیزات ایمنی جوشکاری برق (انبر جوشکاری، انواع الکترود، ماسک جوشکاری، پیش بند و دستکش جوشکاری)
- دیتا پروژکتور با متعلقات			۴	- گاز استیلن و روش تولید آن و انواع مولد استیلن
- کتاب قانون کار			۲	- کپسول اکسیژن و استیلن در جوشکاری اکسی استیلن
- مینی فرز			۲	- تجهیزات و مواد مصرفی جهت تشکیل شعله و فرآیند آن (رگلاتور، شیلنگ دوقلوی جوشکاری، فلاش بک، سر بک جوشکاری، سیم جوشکاری، انبر جوشکاری، عینک جوشکاری، پیش بند و دستکش جوشکاری و فندک)
- دریل برقی			۳	- نحوه جوشکاری لوله های فولادی به روش اکسی استیلن (پیش دستی و پس دستی)
- میز کار			۶	- دستگاه تست فشار شبکه لوله و میزان تست فشار و زمان آن براساس استاندارد و مقررات
- گیره رومیزی			۱	- انواع عایق سرمایشی و گرمایشی برای لوله های فولادی و کاربرد آن ها در تأسیسات
- گیره لوله گیر			۱	
- گیره صحرایی			۰.۵	
ابزار:				
- تراز				
- متر فلزی				
- شاقول				
- لوله بر لوله فولادی				
- برق دستی				
- کمان اره				
- حدیده دستی				
- آچار لوله گیر				
- آچار فرانسه				
- روغندا				
- عینک جوشکاری				
- تجهیزات ایمنی جوشکاری برق (پیش بند، دستکش و ماسک جوشکاری)				
- برس سیمی				
- پارچه تنظیف				
- فندک جوشکاری				
- سر بک جوشکاری				
- فلاش بک استیلن				

استاندارد آموزش شایستگی

- برگه‌ی تحلیل آموزش

عنوان :

انجام اتصالات لوله های فولادی (فیتینگی - جوشی - فلنچی)

	زمان آموزش			دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی تجهیزات زیست محیطی مرتبط
	نظری	عملی	جمع	
	۲۸	۷۲	۱۰۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				
- پیچ گوشتی دو سو - پیچ گوشتی چهار سو - آچار تخت - آچار شلاقی - فاز متر - تکیه گاه - کلاه ایمنی - عینک ایمنی - دستکش ایمنی - کفش ایمنی - لباس کار مواد مصرفی: - لوازم التحریر - مازیک وايت برد - لوله فولادی گالوانیزه - لوله فولادی سیاه درز دار - لوله فولادی سیاه بدون درز - اتصالات فیتینگی - اتصالات جوشی - اتصالات فلنچی - شیر فلکه ای کشویی فلنچ - نوار تفلون - خمیر آب بندی لوله - نخ کف - واشر لاستیکی آب بندی فلنچ - تیغ اره - فلنچ - الکترود جوشکاری - ضد زنگ - شیلنگ دولقلوی جوشکاری - سیم جوش مسوار - پیچ و مهره - پشم شیشه - عایق فلکسی - برگه های گزارش نویسی - متنه - ماسک تنفسی	۱	۵	۳۰	<p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - چک کردن موقعیت مناسب تکیه گاه های لوله های فولادی - بریدن و برقو زدن لوله های فولادی - حدیده کاری لوله های فولادی (فیتینگی - فلنچی) و آب بندی آنها - اتصال لوله های فولادی (فیتینگی - فلنچی) و آب بندی آنها - اتصال لوله های فولادی به روش جوشکاری برقرار - اتصال لوله های فولادی به روش جوشکاری اکسیاستیلن - انجام تست شبکه لوله کشی لوله های فولادی - چربی زدایی، تمیز کاری و زدن ضد زنگ به لوله های فولادی - عایق کاری شبکه لوله کشی لوله های فولادی - تهیه گزارش و تکمیل اسناد (ضمانت نامه و غیره)
				نگرش :
				<ul style="list-style-type: none"> - دقت در انجام صحیح کار - مسئولیت پذیری و داشتن تعهد کاری - برقراری ارتباط موثر جهت هماهنگی با عوامل دخیل در کار - انتخاب وسایل و اقلام مرغوب براساس استاندارد - استفاده بهینه از ابزار و مواد مصرفی و کاهش ضایعات
				ایمنی و بهداشت :
				<ul style="list-style-type: none"> - رعایت کلیه الزامات برقی، ایمنی و بهداشت حرفة ای و حفاظت از دستگاه حین انجام کار - تهییه مناسب کارگاه
				تجهیزات زیست محیطی :
				<ul style="list-style-type: none"> - تفکیک و جمع آوری ضایعات از محیط زیست

استاندارد آموزش شایستگی «پیاده سازی، نصب و راه اندازی تأسیسات مکانیکی و برقی دستگاه هوارسان»
برگه تحلیل شایستگی

معیارهای عملکرد	عنصر شایستگی
۱-۱- انجام محاسبات اولیه جهت چیدمان دستگاه هوارسان و متعلقات آن براساس نقشه ۱-۲- مکان یابی چیدمان اجزاء و متعلقات دستگاه هوارسان براساس نقشه ۱-۳- پیگیری و همکاری لازم با عوامل اجرای فوندانسیون	۱- بررسی چیدمان و جهت محل قرار گیری دستگاه هوارسان و تجهیزات مورد نیاز
۲-۱- انتخاب و تهییه تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی لازم جهت نصب براساس نقشه ۲-۲- پیاده سازی و سرهم بندی قطعات تأسیسات مکانیکی دستگاه هوارسان براساس نقشه ۲-۳- تنظیم، تست و آزمایش قطعات تأسیسات مکانیکی براساس نقشه	۲- نصب قطعات مکانیکی تأسیسات مکانیکی دستگاه هوارسان
۳-۱- انجام اتصالات و لوله کشی سرد و گرم به دستگاه هوارسان براساس نقشه و مقررات با رعایت الزامات ایمنی و بهداشت حرفه ای ۳-۲- نصب شیرآلات براساس نقشه و مقررات با رعایت الزامات ایمنی و بهداشت حرفه ای ۳-۳- نصب پمپ ها براساس نقشه و مقررات با رعایت الزامات ایمنی و بهداشت حرفه ای	۳- اجرای سیستم لوله کشی سرمایشی و گرمایشی به دستگاه هوارسان
۴-۱- انتخاب و تهییه تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی لازم جهت نصب براساس نقشه ۴-۲- نصب مدارات فرمان و قدرت برقی براساس استاندارد و مشخصات نقشه با رعایت کلیه الزامات برقی، ایمنی و بهداشت حرفه ای و حفاظت از دستگاه ۴-۳- راه اندازی مدارات فرمان و قدرت برقی براساس استاندارد و مشخصات نقشه با رعایت کلیه الزامات برقی، ایمنی و بهداشت حرفه ای و حفاظت از دستگاه ۴-۴- تنظیم، تست و آزمایش مدارات برقی براساس نقشه	۴- پیاده سازی و نصب مدارات برقی دستگاه هوارسان
۵-۱- نصب دمپرهای هوای تازه و برگشتی دستگاه هوارسان ۵-۲- نصب سنسورهای کانالی و مدارات برقی مربوطه ۵-۳- اتصال دستگاه هوارسان به سیستم کانال کشی	۵- نصب و تست سیستم های هوارسان مرتبط با کانال هوا و دریچه های توزیع هوا
۶-۱- تست، راه اندازی و کنترل دستگاه هوارسان ۶-۲- تهییه گزارش نصب و راه اندازی دستگاه هوارسان و تکمیل اسناد (ضمانت نامه و غیره) مطابق با الزامات محل کار ۶-۳- ارائه گزارش و تحويل کار	۶- گزارش نویسی و تحويل کار

استاندارد آموزش شایستگی

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش	عنوان : پیاده سازی، نصب و راه اندازی تأسیسات مکانیکی و برقی دستگاه هوارسان		
		نظری	عملی	جمع
		۱۰۰	۶۰	۴۰
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تجهیزات:				دانش :
- حدیده برقی				- اصول محاسبات اولیه جهت اجرای چیدمان دستگاه هوارسان با توجه به ابعاد و فضای نصب
- دستگاه جوش برق و متصلقات آن	۱			- نحوه تراز نمودن فوندانسیون
- انبر جوشکاری برق	۰.۵			- مبحث ۱۴ مقررات ملی ساختمان (تأسیسات مکانیکی ساختمان)
- کپسول استیلن	۱			- نشریه ۱۲۸ سازمان برنامه ریزی بودجه
- کپسول اکسیژن	۱			- سیستم های تأسیسات حرارت مرکزی (آب گرم و بخار)
- رگلاتور استیلن	۸			- سیستم های تأسیسات سرمایشی (تراکمی و جذبی)
- رگلاتور اکسیژن	۸			- سیستم های تأسیسات هوارسان (تکمنطقه ای و چندمنطقه ای)
- دستگاه تست پمپ	۴			- تجهیزات، ابزار و مواد صرفی مورد نیاز «نصب، راه اندازی و تست مکانیکی دستگاه هوارسان»
- دستگاه اطماء حریق	۰.۵			- نحوه تست فشار سیستم لوله کشی و اتصالات
- رایانه با متعلقات	۰.۵			- تجهیزات، ابزار و مواد صرفی برقی در مدارات قدرت و فرمان
- دیتا پروژکتور با متعلقات	۶			- نحوه راه اندازی الکتروموتورهای تک فاز و سه فاز
- کتاب قانون کار	۵			- دمپرهای سنسورهای دستگاه هوارسان و ارتباط بین آن ها
- مینی فرز	۴			- برگه ها، اسناد و مدارک گزارش نویسی
- دریل برقی	۰.۵			
- میز کار	۰.۵			
- گیره رومیزی	۰.۵			
- گیره لوله گیر	۰.۵			
- گیره صحرایی	۰.۵			
- جداول تأسیسات مکانیکی	۰.۵			
- کتاب مبحث ۱۴ مقررات ملی ساختمان	۰.۵			
- نشریه ۱۲۸ سازمان مدیریت و برنامه ریزی بودجه	۶			
- نقشه و کاتالوگ	۵			
- پمپ زمینی	۴			
- شیر سه راهه موتوری	۰.۵			
- ترموموستات جداری	۰.۵			
- هیومیرستات (سنسور رطوبت سنج)	۰.۵			
- شیر برقی	۰.۵			
- تابلو برق و متعلقات آن	۲			
- دمپر موتوری	۵			
- سنسور کانالی	۰.۵			
- سیستم کanal کشی اجرا شده	۰.۵			
- ترموموستات اتاقی	۰.۵			
ابزار:	۰.۵			
- تراز	۰.۵			
- متر فلزی	۰.۵			
- شاکلول	۰.۵			
- لوله بر لوله فولادی	۰.۵			
- برق و دستی	۰.۵			
- کمان اره	۰.۵			
- حدیده دستی	۰.۵			
- آچار لوله گیر	۰.۵			
- آچار فرانسه	۰.۵			
- روغندا	۰.۵			
- عینک جوشکاری	۰.۵			
- تجهیزات اینمنی جوشکاری برق (پیش بند، دستکش و ماسک جوشکاری)	۰.۵			
- برس سنجی	۰.۵			
- پارچه تنظیف	۰.۵			

استاندارد آموزش شایستگی
برگه‌ی تحلیل آموزش

عنوان : پیاده سازی، نصب و راه اندازی تأسیسات مکانیکی و برقی دستگاه هوارسان			
	زمان آموزش		
	نظری	عملی	جمع
	۴۰	۶۰	۱۰۰
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط</p> <p>نگرش : - دقت در انجام صحیح کار - مسئولیت پذیری و داشتن تعهد کاری - داشتن روحیه کار گروهی - برقراری ارتباط موثر جهت هماهنگی با عوامل دخیل در کار - انتخاب وسایل و اقلام مرغوب براساس استاندارد - استفاده بهینه از ابزار و مواد مصرفی و کاهش ضایعات</p> <p>ایمنی و بهداشت : - رعایت کلیه الزامات برقی، ایمنی و بهداشت حرفه ای و حفاظت از دستگاه حین انجام کار - تهییه مناسب کارگاه</p> <p>توجهات زیست محیطی : - تفکیک و جمع آوری ضایعات از محیط زیست</p>		
مواد مصرفی: - لوازم التحریر - مازیک وايت برد - لوله فولادی گالوانیزه - لوله فولادی سیاه درز دار - لوله فولادی سیاه بدون درز - اتصالات فیتینگی - اتصالات جوشی - اتصالات فلنجی - شیر فلکه ای کشویی - فلنجی - نوار تفلون - خمیر آب بندی لوله - نخ کنف - واشر لاستیکی آب بندی - فلنج - تبغ اره - فلنج - الکترود جوشکاری - ضد زنگ - شیلنگ دوقلوی جوشکاری - سیم جوش مسوار - پیچ و مهره - پشم شیشه - عایق فلکسی - برگه های گاراش نویسی - متنه - ماسک تنفسی - کنتاکتور - فیوز سه راه - بی مثال - کنترل فاز - تایmer تأخیر در وصل - سیم افشاران - استپ استارتر - لامپ آلام - فیوز تک فاز - کابل برق - نوار چسب برق			

- برگه استاندارد تجهیزات «لوله کش و نصاب تأسیسات هوارسان»

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز نقشه کشی		۵ عدد	جهت متنه و برآورد
۲	انواع نقشه های مسکونی و تجاری		۵ سری	
۳	انواع نقشه های تأسیسات مکانیکی		۵ سری	
۴	کاتالوگ های دستگاه هوارسان		۵ سری	
۵	کتاب جداول تأسیسات		۵ سری	
۶	فهرست بهاء تأسیسات مکانیکی	۱/۲ تا ۲ اینچ	۲ عدد	
۷	نرم افزار تدبیر		۱ سری	
۸	نرم افزار انوکد		۱ سری	
۹	حدیده برقی		۱ عدد	
۱۰	دستگاه جوش برق و متعلقات آن	رکتی فایر	۱ دستگاه	
۱۱	دستگاه جوش برق و متعلقات آن	ترانس	۵ دستگاه	
۱۲	انبر جوشکاری برق		۵ عدد	
۱۳	کپسول استیلن		۵ عدد	
۱۴	کپسول اکسیژن		۵ عدد	
۱۵	رگلاتور استیلن		۵ عدد	
۱۶	رگلاتور اکسیژن		۵ عدد	
۱۷	دستگاه تست پمپ		۵ عدد	
۱۸	کپسول اطفاء حریق	پودر و گاز	۱ عدد	
۱۹	کپسول اطفاء حریق	CO ₂	۱ عدد	
۲۰	رایانه با متعلقات		۶ دستگاه	
۲۱	دیتا پروژکتور با متعلقات		۱ دستگاه	
۲۲	کتاب قانون کار		۱ عدد	
۲۳	مینی فرز		۲ عدد	
۲۴	دریل برقی		۲ دستگاه	
۲۵	میز کار		۵ عدد	
۲۶	گیره رومیزی	موازی	۵ عدد	
۲۷	گیره لوله گیر		۱۰ عدد	
۲۸	گیره صحرایی		۱ عدد	
۲۹	جداول تأسیسات مکانیکی و تهییه مطبوع		۲ سری	
۳۰	کتاب مبحث ۱۴ مقررات ملی ساختمان		۲ عدد	
۳۱	نشریه ۱۲۸ سازمان مدیریت و برنامه ریزی بودجه		۱ سری	
۳۲	نقشه و کاتالوگ		۲ دستگاه	
۳۳	پمپ زمینی	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۲ عدد	
۳۴	شیر سه راهه موتوری			

- برگه استاندارد تجهیزات «لوله کش و نصب تأسیسات هوارسان»

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۳۵	ترموستات جداری		۲ عدد	
۳۶	هیومیرستات (سنسور رطوبت سنج)		۱ عدد	
۳۷	شیر برقی		۲ عدد	
۳۸	تابلو برق و متعلقات آن		۱ عدد	
۳۹	دمپر موتوری		۱ عدد	
۴۰	سنسور کانالی		۱ عدد	
۴۱	سیستم کانال کشی اجرا شده		۱ مجموعه	
۴۲	ترموستات اتاقی		۱ عدد	

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد «لوله کش و نصاب تأسیسات هوارسان»

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	لوازم التحریر	در ۴ رنگ	۱۵ سری	
۲	ماژیک وايت برد	۱/۲ تا ۲ اینچ	۲ سری	
۳	لوله فولادی گالوانیزه	۱/۲ تا ۲ اینچ	۱ شاخه از هر کدام	
۴	لوله فولادی سیاه درز دار	۱ اینچ	۱ شاخه از هر کدام	
۵	لوله فولادی سیاه بدون درز	۱/۲ تا ۲ اینچ	۱ شاخه	
۶	اتصالات فیتنگی	۱/۲ تا ۲ اینچ	۵ سری	
۷	اتصالات جوشی	۱/۲ تا ۲ اینچ	۵ سری	
۸	اتصالات فلنجی	۱ تا ۲ اینچ	۱۰ سری	
۹	شیر فلکه ای کشویی فلنجی	۲ اینچ	۵ سری	
۱۰	نوار تفلون		۳۰ عدد	
۱۱	خمیر آب بندی لوله		۱۵ قوطی	
۱۲	نخ کتف		۵ کیلو	
۱۳	واشر لاستیکی آب بندی فلنجی		۱۰ سری	
۱۴	تیغ اره		۱۰۰ عدد	
۱۵	فلنج		۱۰ عدد	
۱۶	الکترود جوشکاری		۵۰ کیلوگرم	
۱۷	ضد زنگ		۵ کیلوگرم	
۱۸	شیلنگ دو قلوی جوشکاری		۳۰ متر	
۱۹	سیم جوش مسوار		۲۰ کیلوگرم	
۲۰	پیچ و مهره	۸ میلی متر در اندازه های مختلف	۵۰ عدد	
۲۱	پشم شیشه	به ضخامت ۱ اینچ	۱ رول	
۲۲	عایق فلکسی		۱۰ متر	
۲۳	برگه های گزارش نویسی		۱۵ سری	
۲۴	مته	۳ تا ۱۴ میلی متر	۲ سری	
۲۵	ماسک تنفسی		۳۰ عدد	
۲۶	کنتاکتور	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۵ عدد	
۲۷	فیوز سه راه	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۱۵ عدد	
۲۸	بی متال	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۱۵ عدد	
۲۹	کترل فاز	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۱۵ عدد	
۳۰	تا이مر تأخیر در وصل	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۵۰ متر	
۳۱	سیم افشار	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۱۵ عدد	
۳۲	استپ استارت	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۱۵ عدد	
۳۳	لامپ آلام	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۱۵ عدد	
۳۴	فیوز تک فاز	با توجه به ظرفیت دستگاه هوارسان	۱۰۰ متر	
۳۵	کابل برق	۵ رشته ای	۱۵ عدد	
۳۶	نوار چسب برق			

توجه:

- مواد به ازام یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار «لوله کش و نصاب تأسیسات هوارسان»

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	خط کش	معمولی	۱ سری	
۲	اشرل	معمولی	۳ سری	
۳	ماشین حساب	معمولی	۱ سری	
۴	گونیا	معمولی	۱ سری	
۵	متر فلزی	۵ متری	۳ سری	
۶	انواع شابلون تأسیساتی		۱ سری	
۷	تراز		۱ عدد	
۸	شاقول		۱ عدد	
۹	لوله بر لوله فولادی	۱/۲ تا ۲ اینچ	۱ عدد	
۱۰	برقو دستی	۱/۲ تا ۲ اینچ	۱ عدد	
۱۱	کمان اره		۳ عدد	
۱۲	حدیده دستی	توپی (تک پارچه)	۲ عدد	به ازاء هر کارگاه
۱۳	حدیده دستی	نوع رکس (۲ پارچه)	۱ عدد	
۱۴	آچار لوله گیر		۲ عدد	
۱۵	آچار فرانسه		۱ عدد	
۱۶	روغندا		۱ عدد	
۱۷	عینک جوشکاری		۳ عدد	
۱۸	تجهیزات ایمنی جوشکاری برق (پیش بند، دستکش و ماسک جوشکاری)		۳ سری	
۱۹	برس سیمی		۱ عدد	
۲۰	پارچه تنظیف		به مقدار لازم	
۲۱	فندرک جوشکاری		۳ عدد	
۲۲	سریک جوشکاری		۱ عدد	
۲۳	فلاش بک استیلن		۱ عدد	
۲۴	پیچ گوشتنی دو سو	دست کامل	۱ سری	
۲۵	پیچ گوشتنی چهار سو	دست کامل	۱ سری	
۲۶	آچار تخت	دست کامل	۲ سری	
۲۷	آچار شلاقی	تا ۲ اینچ	۱ عدد	
۲۸	فاز متر		۱ عدد	
۲۹	تکیه گاه		۳ سری	
۳۰	کلاه ایمنی		۳ عدد	
۳۱	عینک ایمنی		۳ عدد	
۳۲	دستکش ایمنی		۳ عدد	
۳۳	کفش ایمنی		۳ عدد	
۳۴	لباس کار		۳ عدد	
۳۵	آوومتر	دیجیتالی	۱ عدد	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محسوسه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد «لوله کش و نصب تأسیسات هوارسان»)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	مشخصات فنی و عمومی تأسیسات مکانیکی ساختمان ها- جلد ۶	وزارت علوم		۱۳۸۵		سازمان مدیریت و برنامه ریزی شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران میقات
۲	نقشه کشی تأسیسات	جواد تهرانی		۱۳۷۷		زبان تصویر
۳	تأسیسات ۷۷	ویلیام ال گاوری	حسن محمدی	۱۳۸۸		واژه آرا
۴	ضروریات جوشکاری	فرانک ام مارلو		۱۳۷۸		نوآور
۵	سیستم های تأسیسات تهویه مطبوع	بهرام خاکپور		۱۳۹۱		
۶	مرجع کامل تأسیسات	داریوش هادی زاده				
۷	تأسیسات ساختمان	موسوی نائینیان				

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزو	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	مرجع محاسبات تأسیسات مکانیکی ساختمان	۱۳۸۹	وحید وکیل الرعایا			صانعی شهمیرزادی	
۲	محاسبات تأسیسات ساختمان	۱۳۹۲	سید مجتبی طباطبائی			روزبهان	
۳	راهنمای طراحی سیستم های تهویه مطبوع	۱۳۶۶	مهندس کاشانی حصار			استاد	
۴	بحث ۱۴ مقررات ملی ساختمان	۱۳۸۶	مهندس ملک زاده			نشر توسعه	
۵	کلید جوشکاری	۱۳۸۸	مهرداد معینیان			ایران	
۶	فرآیند جوشکاری	۱۳۸۹	سلمان مدبری			آزاده	
			مجید شیرینآبادی فراهانی			علوم معروف	